

آزمـون ۷ از ۱۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم – مرحله پنجم (۱۴۰۲/۱۰/۲۲)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۲)

۱. گزینه ۳ درست است.

در محدوده $1 \leq x \leq -1$ نمودار تابع، خطی موازی محور طول‌هاست. پس در این محدوده ضابطه تابع $f(x) = 1$ است و در فاصله $1 < x \leq 2$ ضابطه تابع، خطی است که از نقاط $A \left| \begin{smallmatrix} 1 \\ 3 \end{smallmatrix} \right.$ و $B \left| \begin{smallmatrix} 2 \\ 3 \end{smallmatrix} \right.$ می‌گذرد.

$$m_{\text{شیب}} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{3 - 1}{2 - 1} = 2$$

$$y - y_B = m(x - x_B) \rightarrow y - 3 = 2(x - 2) \rightarrow y = 2x - 1$$

$$\text{گزینه ۳: } f(x) = \begin{cases} 1 & -1 \leq x \leq 1 \\ 2x - 1 & 1 < x \leq 2 \end{cases}$$

۲. گزینه ۳ درست است.

فرم کلی تابع همانی $f(x) = x \leftarrow$

$$f(x) = (m - 2)x^3 + ax^2 + (b + 3)x + c$$

باید هرچه، جز x است از بین برود

$$x^3 \text{ رفتن } m - 2 = 0 \rightarrow \boxed{m = 2}$$

$$x^2 \text{ رفتن } \boxed{a = 0}$$

$$c \text{ رفتن } \boxed{c = 0}$$

$$\text{شرط ضریب (۱) داشتن } b + 3 = 1 \rightarrow \boxed{b = -2}$$

$$\frac{f(a) + f(b)}{f(m) + f(c)} = \frac{f(0) + f(-2)}{f(2) + f(0)} = \frac{0 + (-2)}{2 + 0} = \frac{-2}{2} = \boxed{-1}$$

۳. گزینه ۱ درست است.

$$f(kx) = kf(x) \xrightarrow{\text{تابع ثابت است}} k = k.k$$

$$\rightarrow k = k^2 \rightarrow k^2 - k = 0 \rightarrow k(k - 1) = 0$$

(طبق شرط سؤال) $k = 0$ غ ق

$$\searrow k = 1 \rightarrow f(x) = k = 1$$

$$\rightarrow f(1) \times (f(\sqrt{2}))^2 \times f(-6)$$

$$= 1 \times (1)^2 \times 1 = \boxed{1}$$

۴. گزینه ۱ درست است.

ضابطه تابع ثابت:

$$f(x) = k$$

$$3f(a) - f(b) = f(a).f(b)$$

$$3k - k = k.k \rightarrow k^2 = 2k \rightarrow k^2 - 2k = 0$$

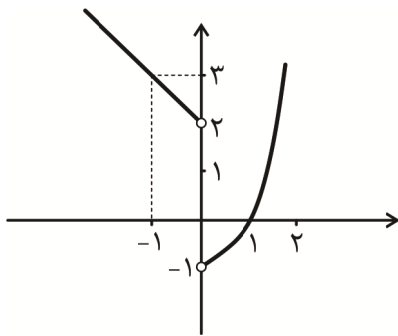
$$k(k - 2) = 0 \begin{cases} \nearrow k = 0 \\ \searrow k = 2 \end{cases} \rightarrow 0 \times 2 = \boxed{0}$$

۵. گزینه ۲ درست است.

ابتدا باید تابع $f(x)$ را رسم کنیم. نقطه است.

$$f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -x + 2 & x < 0 \end{cases} \quad \begin{array}{l} \text{(سهمی که ۱ واحد پایین تر از مبدأ است)} \\ \begin{array}{c} \circ \\ | \\ \circ \end{array} \\ \begin{array}{c|c} x & -1 \\ \hline y & 3 \end{array} \end{array}$$

با توجه به نمودار، برد f برابر است با $y > -1$

۶. گزینه ۱ درست است.

چون $f(x)$ تابع است، شرط تابع بودن آن است که به ازای یک ورودی فقط یک خروجی داشته باشیم، پس تابع دو ضابطه‌ای سؤال باید به‌ازای ورودی $x = -1$ مقدار یکسانی را به‌عنوان خروجی به ما تحویل دهد.

$$f(x) = \begin{cases} 3x + a & \xrightarrow{x=-1} 3(-1) + a \\ ax + 4 & \xrightarrow{x=-1} a(-1) + 4 \end{cases} \Rightarrow -3 + a = -a + 4 \rightarrow a = \frac{7}{2}$$

$$\rightarrow f(x) = \begin{cases} 3x + \frac{7}{2} & x \geq -1 \\ \frac{7}{2}x + 4 & x \leq -1 \end{cases} \longrightarrow$$

$$f(-2) = \frac{7}{2}(-2) + 4 = -7 + 4 = \boxed{-3}$$

۷. گزینه ۱ درست است.

$$f \text{ تابعی همانی است} \quad \begin{cases} f(\sqrt{2}) = \sqrt{2} \\ f(\frac{1}{3}) = \frac{1}{3} \\ f(4) = 4 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{داریم:}} \frac{\sqrt{2} \times \sqrt{2} - 4}{(\frac{1}{3})^2} = \frac{2 - 4}{\frac{1}{9}} = \frac{-2}{\frac{1}{9}} = \boxed{-18}$$

۸. گزینه ۲ درست است.

ضابطه کلی تابع همانی، $f(x) = x$ است.

$$f(x) = (m + 2n)x + n - m$$

$$n - m = 0 \rightarrow m = n$$

$$\frac{2n}{n} = \boxed{2}$$

۹. گزینه ۱ درست است.

ضابطه کلی تابع ثابت، $f(x) = k$ است.

$$f(x) = (k - 6)x^2 + (m - 1)x + 3mk$$

$$x^2: \text{شرط از بین رفتن } k - 6 = 0 \rightarrow k = 6$$

$$x: \text{شرط از بین رفتن } m - 1 = 0 \rightarrow m = 1$$

$$f(x) = 18 \xrightarrow[\text{ثابت}]{\text{تابع}} f(4) = \boxed{18}$$

عدد ثابت باقی مانده: $3(1)(6) = 18$

۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$\left. \begin{array}{l} f(5) = 3 \quad \text{ضابطه وسط} \\ f(-1) = |-1 - 1| = 2 \quad \text{ضابطه بالا} \\ f(8) = \sqrt{8 + 1} = \sqrt{9} = 3 \quad \text{ضابطه پایین} \end{array} \right\} \frac{3 - 3(2)}{3^2} = \boxed{\frac{-1}{3}}$$

۱۱. گزینه ۲ درست است.

q درست است، پس برای آنکه $(P \Rightarrow r) \Leftrightarrow q$ نادرست باشد باید $P \Rightarrow r$ نادرست باشد، پس P باید درست و r نادرست باشد.

$$[(P \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow \sim r] \equiv [(\underbrace{T \Leftrightarrow T}_T) \Leftrightarrow \underbrace{\sim F}_T] \equiv (T \Leftrightarrow T) \equiv \boxed{T}$$

۱۲. گزینه ۲ درست است.

ارزش $P \vee q$ نادرست است پس هم P و هم q ارزش نادرست دارند.

$$\rightarrow [\sim(P \Rightarrow q) \vee (q \Leftrightarrow \sim P)]$$

$$\equiv [\sim(\underbrace{F \Rightarrow F}_T) \vee (\underbrace{F \Leftrightarrow \sim F}_T)]$$

$$\underbrace{F}_F \vee \underbrace{F}_F \equiv \boxed{F}$$

۱۳. گزینه ۲ درست است.

$$x \in \mathbb{R} \Rightarrow \frac{x^2}{5} = \frac{x}{3} + 1 \quad \text{گزاره فارسی مناسب برای}$$

خمس مربع هر عدد حقیقی برابر است با ثلث آن عدد بعلاوه ۱

۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$f = \{(x + 1, 2), (y + x, 6)\} \rightarrow \text{تابع همانی}$$

$$x + 1 = 2 \rightarrow x = 1$$

$$y + x = 6 \rightarrow y + 1 = 6 \rightarrow y = 5$$

$$\frac{2x}{y-1} = \frac{2(1)}{5-1} = \frac{2}{4} = \boxed{\frac{1}{2}}$$

۱۵. گزینه ۲ درست است.

تابع با برد تک عضوی یعنی تابع ثابت (یعنی خروجی تابع یکسان و ثابت است)

$$\left. \begin{aligned} f(2a^2 + b^2) &= k \\ f(2b^2 + a^2) &= k \end{aligned} \right\} \longrightarrow k - k = \boxed{0}$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۶. گزینه ۲ درست است.

توجه: سلطان حسین بایقرا و امیر علیشیر نوایی در حوزه ادبی هرات ترکی گویی و ترکی نویسی را تشویق می کردند.
(صفحات ۱۵، ۱۷، ۳۸ و ۳۹) عبارت اول در صفحه ۱۷ - عبارت دوم در صفحه ۳۹ - عبارت سوم در صفحه ۱۵ - عبارت چهارم در صفحه ۳۸

۱۷. گزینه ۱ درست است.

توضیح گزینه های نادرست:

(ب) مربوط به ویژگی زبانی نثر عراقی است.

(ت) مربوط به ویژگی فکری نثر عراقی است. (صفحات ۳۷، ۳۸ و ۳۹)

۱۸. گزینه ۳ درست است.

مهم ترین ویژگی زبانی سبک عراقی، در هم آمیختگی مختصات نو و کهن است که گاهی در یک شعر کوتاه نیز در کنار هم دیده می شود. در گزینه پاسخ ویژگی زبانی «اندر» مربوط به سبک خراسانی و «فراوانی واژه های عربی» (نسبت به ابیات دیگر) مربوط به سبک عراقی است. (ص ۳۶)

۱۹. گزینه ۴ درست است.

مفهوم (ویژگی فکری) هریک از ابیات، عبارت است از:

الف، ت) باور به قضاو قدر، جبر گرایی؛ از ویژگی های فکری سبک عراقی

(ب) ستایش خرد؛ از ویژگی های فکری سبک خراسانی

(پ) امیدواری به وصل (صفحات ۳۷ و ۳۸)

۲۰. گزینه ۲ درست است.

واژه های غلط و اصطلاح آن ها عبارت است از:

قوی ← ضعیف * مغولان ← تیموریان (ص ۳۸)

۲۱. گزینه ۳ درست است.

گزینه پاسخ از جمله ویژگی های ادبی نثر دوره های هفتم، هشتم و نهم است. (صفحات ۳۸ و ۳۹)

۲۲. گزینه ۴ درست است.

عبارات اول و سوم نادرست هستند که به صورت زیر اصلاح می شوند:

- تاریخ نویسی از اوایل دوره مغول شروع شده و در دوره تیموری ادامه یافت.

- در شعر قرن هفتم و هشتم کاربرد غزل بیشتر شد. (صفحات ۳۷، ۳۸ و ۳۹)

۲۳. گزینه ۱ درست است.

گزینه پاسخ از ویژگی های فکری شعر عراقی است. (صفحات ۳۷، ۳۸ و ۳۹)

۲۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی ابیات به جهت داشتن آرایه تضاد و پارادوکس:

(۱) فاقد تضاد و پارادوکس؛ «زهره به آب کردن» کنایه از «ترساندن» است.

(۲) تضاد بین حضور ≠ غیبت، روند ≠ آیند

۳) پارادوکس در «درمان ز درد داشتن» - «با درد تازه، درمان را تازه گرداندن»

۴) تضاد بین گل ≠ خار (سؤال ترکیبی)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده در هر بیت:

۱) استعاره و جان‌بخشی: «انار - نه آسمان» به جهت خنده بی‌جای آن‌ها جان‌بخشی دارند. * مجاز: «شیشه» مجاز از «جام» است. توجه: «شیشه نه آسمان - باده عشق» دو تشبیه بلیغ اضافی هستند.

۲) مجاز: «چشم شور» مجاز از «نگاه آسیب‌زننده» است. * بیت فاقد استعاره است.

۳) بیت فاقد استعاره و مجاز است. توجه: «شکرخنده» که تشبیه دارد کنایه از «خنده شیرین» است و «زهر چشم» کنایه از «نگاه غضبناک» است.

۴) استعاره: «بادام» استعاره و جان‌بخشی دارد. * «زخم» مجاز از «ضربه» است. (سؤال ترکیبی)

۲۶. گزینه ۴ درست است.

انواع تشبیه در هر بیت عبارت است از:

۱) فشرده اضافی: «عقرب زلف * گسترده: ماه عقرب زلف (استعاره از معشوق با زلف سیاه تاب‌دار) همچو شمع، شمع در دست و مست در آمد.

۲) فشرده اضافی: مرغ دل * گسترده: دل چون کبوتر پای‌بند است.

توجه: در مصراع دوم تشبیه فشرده اسنادی «دام، مشک ناب است» دیده می‌شود. «دانه و دام» به‌ترتیب استعاره از «خال و زلف» هستند.

۳) فشرده اضافی: مکتب عشق * گسترده: دلم چو طفلان امیدوار به نون‌والقلم است.

۴) فشرده اضافی: «شام زلف» * فشرده اسنادی: طلعت صبح (که استعاره از صورت است) سپیده‌دم است. (درس ۳)

۲۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی ابیات به جهت آرایه‌های خواسته‌شده:

۱) تشبیه فشرده اسنادی: «من به سپر» - تشبیه فشرده اضافی: «تیر ملامت» * بیت فاقد مجاز است.

۲) تشبیه فشرده اضافی: «بیاض (کتابچه سفید و نانوشت) روی زرد» * مجاز: «توک مژگان» مجاز از «اشک» و «دل» مجاز از «عشق» است. توجه: «قصه دل» می‌تواند دارای استعاره و جان‌بخشی باشد.

۳) تشبیه گسترده: «تو سرو را مانی» - «تو ماه را مانی» * بیت فاقد مجاز است.

۴) تشبیه فشرده اسنادی: «نظر به روی تو نوروز است» - «فراق تو یلدایی است». - تشبیه فشرده اضافی: «شب فراق تو» * بیت فاقد مجاز است. (ترکیبی - درس ۳ و ۶)

۲۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های هر بیت:

۱) حسن تعلیل: علت اینکه قامت عاشق خمیده شده این است که تصویر ابروان کمانی محبوب را در خود حک کند

* بیت فاقد ایهام و استعاره است. توجه: «راستی را» به معنی «به‌راستی» فاقد ایهام است.

۲) استعاره: «خط» و «دود» به‌ترتیب استعاره از «موهای نورسته بر چهره محبوب» و «آه غمناک» است * حسن تعلیل: این که خال سیاه محبوب در انبوه موهای رخسارش پنهان شده است ناشی از این است که دود آتش دلم، رخسار او را تیره و پوشیده کرده است. * بیت فاقد ایهام است.

۳) استعاره: «خم می» استعاره و جان‌بخشی دارد. * حسن تعلیل: علت «خون در دل بودن» و «پا در گل بودن» خم می، دوری از حریفان است. * ایهام: «خون در دل» به دو معنی ۱- دارای شراب سرخ ۲- اندوهناک بودن - «پا در گل» به دو معنی ۱- پایه مرطوب و گلی ۲- فروماندگی و ناتوانی، دارای ایهام است.

۴) ایهام: «به حق» به دو معنی ۱- حقیقتاً ۲- به‌واسطه حق دارای ایهام است.

* توجه: «جهان‌بین»: به معنی استعاری یا کنایی «چشم» در بیت مشهود است * بیت فاقد حسن تعلیل است. (سؤال ترکیبی)

۲۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی تشبیهات هر بیت:

- (۱) مرجان (که استعاره از لب معشوق است): مشبه * مشبه‌به‌ها به‌ترتیب: چشمه نوش (چشمه گوارا) - کان نمک - جام می - زلال خضر $\Leftarrow$ ۴ تشبیه
- (۲) طلعت (رخسار) - چشم: مشبه‌ها * مشبه‌به‌ها به‌ترتیب: بوستان - لاله زار $\Leftarrow$ ۲ تشبیه
- (۳) ابرو: مشبه * مشبه‌به‌ها به‌ترتیب: قامت خواجه - قوس قزح - برج قوس - هلال عید - طغرا $\Leftarrow$ ۵ تشبیه
- (۴) روی: مشبه * مشبه‌به‌ها به‌ترتیب: عکس پروین - مه - مهر (خورشید) - زهره * قندیل مه - شمع مهر - چراغ زهره نیز هریک تشبیه فشرده اضافی هستند $\Leftarrow$ ۷ تشبیه

۳۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی مجازهای هر بیت:

- (الف) واژه‌های «جهان» در مصراع دوم مجاز از «مادّیات و امور ناپایدار جهان» است.
- (ب) واژه‌های «سر» در مصراع اول به‌ترتیب مجاز از «زندگی» و «اندیشه» است.
- (پ) واژه‌های «جام، بیخودی، خودی» به‌ترتیب مجاز از «شراب، عشق و بی‌خبری، هوشیاری» هستند.
- (ت) واژه «زّار» مجاز از «کفر و بی‌دینی» است. توجّه: «زّار» کمربندی بوده که مسیحیان و زردشتیان بر میان می‌بستند تا از مسلمانان باز شناخته شوند.
- توجّه: «دل از دست بردن» کنایه از شیفته و مجذوب شدن است. (درس ۶)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

وزن هر بیت و تعداد اختیار شاعری در هر کدام و خطّ عروضی آن:

- (۱) مستفعلن $\times$ ۴ (۲ مورد اختیار شاعری) $\Leftarrow$ روزگاری - بودک نون
- (۲) مستفعلن $\times$ ۴ (۱ مورد اختیار شاعری) $\Leftarrow$ تو
- (۳) مفاعیلن $\times$ ۴ (۲ مورد اختیار شاعری) $\Leftarrow$ بختی - جمالی
- (۴) مفتعلن $\times$ ۲ فاعلن (۳ مورد اختیار شاعری) $\Leftarrow$ نوری - بدّز - دوری (درس ۲)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

براساس وزن هر بیت مشخص می‌گردد که تعداد پایه‌های آوایی گزینه‌های غیرپاسخ، سه رکن است ولی در بیت گزینه پاسخ، چهار رکن مشاهده می‌شود.

به این ترتیب وزن هر بیت عبارت است از:

- (۱) مفتعلن $\times$ ۲ فاعلن (۲ مفاعیلن $\times$ ۲ فعولن (۳ فعولن $\times$ ۳ فَعْل (۴ فاعلاتن $\times$ ۲ فاعلن (درس ۲)

۳۳. گزینه ۴ درست است.

وزن هریک از ابیات غیرپاسخ؛ (مفاعیلن $\times$ ۲ فعولن) و وزن گزینه پاسخ (فعولن $\times$ ۳ فَعْل) است. (درس ۵)

۳۴. گزینه ۱ درست است.

وزن هریک از گزینه‌ها و تعداد هجاهای هر مصراع عبارت است از:

- (۱) فاعلاتن $\times$ ۳ فاعلن (۲ مفاعیلن $\times$ ۴ (۳ مستفعلن $\times$ ۴ (۴ فاعلاتن $\times$ ۴
- در هریک از مصراع‌های غیرپاسخ ۱۶ هجا و در گزینه پاسخ ۱۵ هجا به‌چشم می‌خورد. (درس ۵)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

وزن هر گزینه عبارت است از:

- (۱) فاعلان $\times$ ۴ (۲ فاعلاتن $\times$ ۴ (۳ فعولن $\times$ ۳ فَعْل (۴ مفتعلن فاعلن $\times$ ۲

تقطیع هجایی گزینه پاسخ:

نِ	گَ	رَا	کُ	تَ	چَ	اَن	دِی	شِ	اُ	بِی	مَزَ	دِ	گَ	رَا	نَش
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U

(درس ۵)

۳۶. گزینه ۱ درست است.

وزن هریک از گزینه‌ها عبارت است از:

- (۱) مفتعلن فاعلن $\times ۲$ (همسان دولختی که از تکرار دو پاره همسان تشکیل شده است و در درس یازده با آن آشنا خواهید شد).
- (۲) مفاعیلن $\times ۴$ (همسان سالم)
- (۳) فاعلاتن $\times ۳$ فاعلن (همسان که از رکن آخر یک هجا حذف شده است؛ همسان محذوف)
- (۴) فعلاتن $\times ۳$ فعِلن (همسان که یک هجا از رکن آخر حذف شده است؛ همسان محذوف) (ص ۴۲)

۳۷. گزینه ۲ درست است.

تقطیع هجایی و وزن هر گزینه عبارت است از:

- (۱) آن دی شِ نَب | وُد عِش قِ را | اَز مَر جِ مَر | شَم شی رِ ها
 - U - - | - U - - | - U - - | - U - -
- (۲) چش مِ دِل سو | زی مِ دا رَز | هَم رَ هان رو | سِ یاه
 - U - - | - U - - | - U - - | - U - -
- (۳) زِ اَب مَر دَس | تِ سا قی جِس | مِ خُش کَم لا | لِ زا ری شُد
 - U - - | - U - - | - U - - | - U - -
- (۴) چِ کا را | یِ دَر دَس | تِ پا یی | کِ دا رَم
 - U - - | - U - - | - U - - | - U - -

توجه: اوزان سالم به اوزانی گفته می‌شود که تمام پایه‌های آوایی آن دارای هجاهای برابر باشند به عبارت دیگر از پایه آخر، هجایی کاسته نشده باشد. (ص ۴۴)

۳۸. گزینه ۴ درست است.

بیت گزینه پاسخ به «جاذبه انکارناپذیر عشق» اشاره می‌کند. (سؤال ترکیبی)

۳۹. گزینه ۳ درست است.

مفهوم هریک از ابیات عبارت است از:

- (۱) درد جانگداز فراق
- (۲) ارزشمندی همراهی و همدردی با دیگران
- (۳) مصراع اول: ناله و زاری عاشق در فراق، مصراع دوم: ستایش عشق / رضایت از عشق
- (۴) باور به قضا و قدر (صفحات ۳۷ و ۳۸)

۴۰. گزینه ۱ درست است.

در بیت گزینه پاسخ به «خوشی ناپایدار و آسایش موقتی عاشق» اشاره شده است در صورتی که در ابیات دیگر «مسیر پر رنج و خونبار عشق» گوشزد شده است. (سؤال ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۲)

۴۱. گزینه ۳ درست است.

- فراهم کردن زمینه نفوذ سلطه‌گران ← مسئولیت و تعهد (فرهنگ جبرگرا)
 پاسخ به پرسش‌ها و نیازهای متغیر ← عقلانیت سطح دوم
 جلوگیری از قطبی شدن جوامع ← عدالت و قسط (جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۲، ص ۱۵ و ۱۶)

۴۲. گزینه ۲ درست است.

فرهنگ صهیونیسم: آرمان‌ها و ارزش‌های آن، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در

خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

مدینه فاسقه: فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد. (جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۲، ص ۱۳)

۴۳. گزینه ۱ درست است.

استفاده از رسانه‌ها به فناوری اطلاعات ← استعمار فرانو

به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود ← استعمار نو

اقتصاد صنعتی و نیروی نظامی ← استعمار قدیم (جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۳، ص ۲۳ تا ۲۵)

۴۴. گزینه ۴ درست است.

غلبه نظامی اگرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال نمی‌آورد. (جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۳، ص ۲۰ و ۲۱)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان و عثمانی که در چهارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند مانع می‌شد که ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به‌طور کامل آشکار شود. قدرت و غنای فرهنگ اسلامی گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد. استفاده نخبگان کشورهای اسلامی در مبارزه با استعمار از مکاتب غربی، سبب مخدوش شدن وحدت امت اسلام می‌شد. (جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۴، ص ۲۹ و ۳۲)

۴۶. گزینه ۱ درست است.

توضیح عبارات نادرست:

۲- استبداد قومی هویت غیراسلامی داشت.

۳- استبداد استعماری به حذف مظاهر فرهنگ اسلامی می‌پرداخت.

۴- استبداد استعماری ظاهر دینی نداشت و به حذف مظاهر اسلامی می‌پرداخت. (جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۴، ص ۳۱)

۴۷. گزینه ۲ درست است.

چون نمودار مربوط به دیدگاه سوم است عبارات دیدگاه سوم (قرآن) درست است.

ادراک و آگاهی منحصر به انسان نیست - قرآن کریم از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید و جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد. (جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۱، ص ۸)

۴۸. گزینه ۳ درست است.

الف و ب- برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و ... بین دولت‌ها شکل گرفته است.

- سازمان کنفرانس اسلامی، سازمانی برای حفاظت و حمایت از منافع جهان اسلام و ترویج صلح بین‌المللی است.

پ- از سازمان همکاری شانگهای با عنوان «ناتوی شرق» یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی یازدهم - مطالعه کنید فصل ۲ - درس ۸، ص ۶۹)

۴۹. گزینه ۴ درست است.

- تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

- اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود ولی به تدریج، انباشت ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

(جامعه‌شناسی یازدهم - فصل ۲ - درس ۸، ص ۶۵ و ۶۷)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

- رنسانس از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.

- در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی و توحید دور ماند.

- این دولت‌ها برخلاف حکومت‌های گذشته، خود را با هویتی دینی نمی‌شناختند بلکه با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و

خصوصاً نژادی و قومی می‌شناختند. (جامعه‌شناسی یازدهم - فصل ۲ - درس ۷ و ۶، ص ۴۶ - ۴۸ - ۵۷)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

- علوم انسانی غربی که بر بنیان‌های هستی‌شناختی، انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی غرب بعد از رنسانس شکل گرفت.
(ن - فصل ۲ - درس ۸، ص ۷۱)

- مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید، استعمار بود. (ن - فصل ۲ - درس ۷، ص ۶۰)
- در فرهنگ دینی، حقوق انسانی براساس ربوبیت پروردگار و فطرت الهی انسان شکل می‌گیرد. (د - فصل ۲ - درس ۶، ص ۵۲)
- روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. (ن - فصل ۲ - درس ۵، ص ۴۲)
(جامعه‌شناسی یازدهم - فصل ۲ - درس‌های ۵ تا ۸، ص ۴۲ و ۵۲ و ۶۰ و ۷۱)

۵۲. گزینه ۲ درست است.

- همه موارد گزینه (۲)، بیانگر تحولات اقتصادی کشورهای استعمارزده است.

- بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

(۱) مبادلات تجاری در سطح جهان نامتعادل می‌شود.

(۳) کشورهای استعمارگر، بعد از وقوع جریان‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده، استقلال سیاسی و اقتصادی آن‌ها را می‌پذیرند؛

(۴) از دست‌دادن حالت خلاق و فعال در گزینش عناصر فرهنگی، از ویژگی‌هایی جوامع خودباخته و از تحولات فرهنگی کشورهای غیرغربی است. (جامعه‌شناسی یازدهم - فصل ۲ - درس ۸، ص ۶۵ و ۶۶)

۵۳. گزینه ۱ درست است.

- جهان غرب از طریق رسانه، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را مدیریت می‌کند، اما تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی بیشتر به شیوه‌های دیگر انجام می‌شود: از جمله توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی - تثبیت مرجعیت علمی غرب - تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه آشکارا برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز هست.
- پیش از استعمار، اقتصاد کشورهای غیرغربی اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به گونه‌ای مستقل بود.
(جامعه‌شناسی یازدهم - فصل ۲ - درس ۸، ص ۶۵ و ۶۸ و ۷۰ و ۷۱)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

- برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد. این پدیده اغلب نوعی خودباختگی فرهنگی نیز در آن جوامع ایجاد کرد. خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد و در نتیجه، عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به گونه‌ای تقلیدی، فرا گیرد.

- در شرایطی که جوامع غیرغربی، مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غربی از دست می‌دهند، غرب مدیریت انتقال فرهنگ خود را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی موردنظر به‌دست می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی یازدهم - فصل ۲ - درس ۸، ص ۷۰)

۵۵. گزینه ۴ درست است.

جهان غرب از طریق رسانه فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی را مدیریت می‌کند و تربیت نخبگان کشورهای غیر غربی از طریق توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی و تثبیت مرجعیت علمی غرب صورت می‌گیرد.
(جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۸، ص ۷۰ و ۷۱)

تاریخ (۲)

۵۶. گزینه ۴ درست است.

گزینه درست: مؤلفان تاریخ عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. کتاب تاریخ طبری هم از نمونه‌های تاریخ عمومی است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) کتاب تاریخ طبری با روش سال‌شماری و تاریخ‌نگاری روایی تألیف شده است؛ یعنی بدون دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر کرده است.

۲) مورخ در تاریخ‌نگاری ترکیبی به‌جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.

۳) انگیزه اصلی نویسندگان تاریخ‌های محلی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی بوده است. (درس ۱ و ۲، ص ۴ و ۵ و ۱۷)

۵۷. گزینه ۲ درست است.

یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند. (درس ۲ - ص ۱۴ و ۱۵ و ۱۸)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

توضیح عبارات نادرست:

۲) تعداد باسوادان مهم‌ترین شهر عربستان، یعنی مکه، از تعداد انگشتان دست فراتر نمی‌رفت.

۳) در برخی از مناطق عربستان، مانند یثرب، یمن و طائف، کشاورزی وجود داشت.

۴) برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود. (درس ۳ - ص ۲۲)

۵۹. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) غزوه بدر ضربه سنگین و جبران‌ناپذیری بر قریش وارد کرد و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد.

ب) ناکامی قریش در جنگ خندق کاهش فعالیت‌های نظامی آنان علیه اسلام، زمینه مساعدی برای گسترش محدوده حکومت پیامبر فراهم کرد.

پ) عبدالله بن ابی در غزوه‌های احد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد. (درس ۴ - ص ۳۷ و ۳۸)

۶۰. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های درست:

ب) خلیفه سوم محدودیت‌هایی را که عمر برای ثروت‌اندوزی سران قریش ایجاد کرده بود نادیده گرفت.

پ) او تحت تأثیر اطرافیان خود از جمله مروان بن حکم، انتقادکنندگان مانند ابوذر غفاری و عمار یاسر را تبعید کرد.

سایر عبارات مربوط به خلیفه دوم است. (درس ۵ - ص ۴۵ و ۴۷)

۶۱. گزینه ۲ درست است.

توضیح عبارات پاسخ:

معاویه عده‌ای از سیاستمداران زیرک اما دنیاطلب مانند عمرو عاص و مغیره بن شعبه را به خدمت گرفت. (درس ۶ - ص ۵۴ تا ۵۷)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

ترتیب زمانی درست رویدادها:

۱- (ت) بیان اهداف قیام کربلا توسط امام سجاد (ع) توجه: دوران زندگی آن حضرت از ۳۸ تا ۹۵ ق. بوده است.

۲- (الف) مرگ هشام بن عبدالملک ۱۲۵ ق.

۳- (پ) خلافت ابوالعباس سفاح ۱۳۲ ق.

۴- (ب) تصرف شهر قرطبه در اندلس توسط عبدالرحمن بن معاویه ۱۳۸ ق. (درس ۶ - ص ۶۲ و ۶۳)

۶۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) منصور نخست، عموهایش را که مدعی جانشینی سفاح بودند، از همه مناصب مهمی که داشتند خلع کرد و دبیر آنان، ابن مقفع (روزبه ایرانی) را که متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود، به قتل رساند. او سپس ابومسلم

خراسانی را با وجود خدمات بزرگی که به عباسیان کرده بود، ناجوانمردانه کشت. (تاریخ ۲ درس ۷ ص ۶۶ و ۶۷)

ب) هارون الرشید اداره امور خلافت را به دبیر و مربی خویش، یحیی پسر خالد برمکی، سپرد. (درس ۷ - ص ۶۹)
پ) سفاح در ابتدای خلافتش مدعی شد که جانشینی پیامبر، حق خاندان او بوده، ولی امویان آن را به زور غصب کرده‌اند. (درس ۷ - ص ۶۶)
ت) بزرگان عرب در بغداد نسبت به تسلط خاندان سهل بر امور خلافت به حسادت و دشمنی پرداختند و درصدد برآمدند مأمون را خلع و فرد دیگری از خاندان عباسی را به خلافت بنشانند. (درس ۷ - ص ۶۹)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

شکل‌گیری علم کلام: حضور پیروان ادیان دیگر از جمله یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان در کنار مسلمانان، موجب شد که پیروان اسلام برای دفاع از باورهای دینی خود در برابر عقاید غیراسلامی، به علوم عقلی و به خصوص علم کلام توجه نشان دهند. گسترش علم کلام: بروز اختلافات دینی در میان مسلمانان و شکل‌گیری فرقه‌ها و مذاهب مختلف اسلامی نیز به گسترش علم کلام کمک کرد. (درس ۷ - ص ۷۱)

۶۵. گزینه ۴ درست است.

گزینه درست: چون پیامبر خبر کشته‌شدن خسرو پرویز را به باذان داد، او به همراه دیگر ایرانیان یمن اسلام آورد. اینان پس از سلمان فارسی، نخستین گروه ایرانیانی بودند که مسلمان شدند. (درس ۷ - ص ۸۱)
۱) از اشاره‌های کوتاه منابع تاریخی می‌توان فهمید که در خلال فتح ایران، عده کمی از ایرانیان به اسلام گرویدند.
۲) در دوران خلافت بنی‌امیه نیز روند پذیرش اسلام در ایران کند بود. (درس ۸ - ص ۸۷)
۳) تعدادی از دهقانان و دیگر بزرگان محلی و دسته‌هایی از جنگاوران، از جمله گروه‌هایی بودند که در جریان فتح ایران مسلمان شدند.

جغرافیا (۲)

۶۶. گزینه ۴ درست است.

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد. این معیارها ممکن است «عوامل طبیعی» یا «عوامل انسانی» باشد. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۱، ص ۴ و ۵)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

بازارهای شناور در بانکوک تایلند و ایجاد کارخانه‌های بزرگ و کوچک در امتداد محورهای ارتباطی شهر تهران، نمونه‌هایی است که انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند. (جغرافیا ۲ - درس ۲، ص ۱۱)
مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد، برای کنترل محیط از روش‌های متفاوتی استفاده می‌کنند یا احداث راه‌آهن در کشوری که نواحی مرتفع و کوهستانی دارند از نمونه‌های نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند است. (جغرافیا ۲ - درس ۲، ص ۱۲)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود. (جغرافیا ۲ - درس ۳، ص ۲۵)
بررسی گزینه‌های نادرست:

۲) در اثر برخورد توده هوای گرم با هوای سرد، هوای گرم برفراز هوای سرد بالا می‌رود.
۳) توده‌های هوا حجم وسیعی از هوا است که از نظر دما و رطوبت در سطح افقی، ویژگی‌های یکسانی داشته باشد.
۴) هوا از جایی که فشار بیشتری دارد به سمت فشار کمتر جریان می‌یابد. (جغرافیا ۲ - درس ۳، ص ۲۴ و ۲۵)

۶۹. گزینه ۳ درست است.

اصلاح گزینه نادرست:
در سال ۲۰۰۹ ماهواره دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد را برای بیابان لوت در ایران به‌عنوان داغ‌ترین نقطه زمین ثبت کردند. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۳، ص ۳۳)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

دشت‌ها از مهم‌ترین اشکال زمین هستند که با وسعت‌های مختلف، در همه قاره‌ها وجود دارند و آن‌ها بیش از یک‌سوم سطح زمین را پوشانده‌اند و نواحی عمده سکونت، زندگی و فعالیت انسان‌ها را تشکیل می‌دهند. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۴، ص ۳۹) فلات‌ها و کوه‌ها هر دو مرتفع هستند. اما کوه‌ها دارای قله است و هرچه به سمت نوک آن می‌رویم، باریک‌تر می‌شود، اما فلات مرتفع و نسبتاً مسطح است. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۴، ص ۳۸)

۷۱. گزینه ۲ درست است.

فرسایش انحلالی، پدیده‌های فرسایشی چون غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی پدید می‌آورد که در اصطلاح به آن اشکال «کارستی» گفته می‌شود. در ایران اشکال کارستی به‌ویژه در کوه‌های زاگرس زیاد است. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۴، ص ۴۵ و ۴۶)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

دره‌های «U شکل» و نه «V شکل» بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمده‌اند. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۴، ص ۴۵)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

الف) چاله‌های بادی که عمق بعضی از آن‌ها به ۴۰ متر می‌رسد، در دشت لوت وجود دارد. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۴، ص ۴۷)
ب) سنگ‌های گرانیته در برابر هوازدگی از سنگ‌های مرمین یا کلسیتی مقاوم‌تراند. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۴، ص ۴۱)
پ) در سواحل دریا، همچنین اشکال فرسایشی تراکمی (ناشی از رسوب‌گذاری مواد) پدید می‌آیند. آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای از جمله این اشکال هستند. (جغرافیای ناحیه‌ای ۲ - درس ۴، ص ۵۰)

۷۴. گزینه ۳ درست است.

هرچه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود. (جغرافیا ۲ - درس ۵، ص ۶۱ و ۶۳)

۷۵. گزینه ۱ درست است.

راهکارهای مشترک حفاظت (نواحی ساحلی و کوهستان):

- پاکسازی از انواع آلودگی‌ها

- تدوین مقررات و قوانین و نظارت بر فعالیت‌ها

- کشت گیاهان (جغرافیا ۲ - درس ۵، ص ۶۱ و ۶۳)

فلسفه (۱)

۷۶. گزینه ۲ درست است.

پاسخ این پرسش در فلسفه مضاف (فلسفه تاریخ) مطرح می‌شود.

گزینه‌های ۱ و ۴ در هستی‌شناسی یا معرفت‌شناسی و گزینه ۳ در دانش تاریخ «نه فلسفه تاریخ» مطرح می‌شود. (درس ۲)

۷۷. گزینه ۴ درست است.

تفکر فلسفی می‌تواند مربوط به هر انسانی باشد که می‌خواهد عمیقاً و درباره موضوعات اساسی بیندیشد (رد گزینه ۱) اولین گام و مرحله تفکر فلسفی روبه‌رو شدن با مسئله فلسفی است (رد گزینه ۲) هر موضوعی نمی‌تواند در حوزه تفکر فلسفی قرار گیرد (رد گزینه ۳) (درس ۱)

۷۸. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۲ نادرست است؛ زیرا آنان تدریجاً اصل حقیقت و واقعیت را انکار می‌کردند. (درس ۱ و ۴)

۷۹. گزینه ۴ درست است.

انسانی که اولین بار از غار رها شده و دوباره به غار بازگشته، ایمانش نسبت به سایه‌ها بیشتر و استوارتر می‌شود. زیرا سایه‌ها را بهتر می‌توانست ببیند. (درس ۳)

۸۰. گزینه ۱ درست است.

فلسفه در گام نخستین خود به معنای دوستداری دانایی بود (رد گزینه ۲) و در گام سوم به معنای دانش خاص (متافیزیک) بود (رد گزینه ۳) فیزیک، ربطی مستقیم به متافیزیک ندارد. (رد گزینه ۴) (درس ۱)

۸۱. گزینه ۴ درست است.

این جمله ارسطو بیانگر آن است کسی که دارای تفکر فلسفی است باید از استقلال اندیشه برخوردار باشد نه آنکه پیرو دیدگاه دیگران باشد. استقلال در اندیشه، متوجه فیلسوفان و صاحبان اندیشه است ولی مخاطب رهایی از عادت‌های غیرمنطقی، مردم عادی است. (درس ۳)

۸۲. گزینه ۲ درست است.

تالس، نخستین اندیشمند یونانی که اندیشه فلسفی مشخصی داشت و آب را به شکل‌های مختلف، پایه همه چیزها می‌دانست. می‌گویند فیثاغورس، لفظ فلسفه را برای نخستین بار به کار برد ولی این سقراط بود که این لفظ را بر سر زبان‌ها انداخت. (درس ۴)

۸۳. گزینه ۳ درست است.

بخش اول درست است ولی در بخش دوم بررسی قانون علیت در فلسفه اولی (متافیزیک) یا همان ریشه فلسفه بررسی می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بخش اول و دوم، هر دو درست است یعنی بررسی مبانی و زیر بنای علوم مربوط به دانش فلسفه است و گاهی به آن بخش از مباحث فلسفی که مبانی هر علم را بررسی می‌نماید، فلسفه مضاف آن علم گویند (رد گزینه ۱)
(۲) هر دو مورد مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه بوده و درست است.
(۴) هر دو بخش، درست است. (درس ۲)

۸۴. گزینه ۱ درست است.

سقراط می‌گوید اگر از ترس مرگ یا هر خطری از فرمان الهی سرپیچی نمایم شایسته آن است که دادگاهی شوم و بگویند به خدا اعتقاد ندارم. در این صورت آن گناه دلیل سرپیچی من از امر خداست و ادعای دانشی که فاقد آن هستم. (درس ۵)

۸۵. گزینه ۲ درست است.

به نظر پارمنیدس درک جهان هستی از طریق حواس ممکن نیست (رد گزینه ۱) و نیستی در جهان واقع راه ندارد (رد گزینه ۴) گزینه ۳ دیدگاه هراکلیتوس است نه پارمنیدس. (درس ۴)

۸۶. گزینه ۳ درست است.

مأمور هستم در جست‌وجوی دانش بکوشم و آن را به دیگران نیز بیاموزم. گزینه (۱) رسالت خود بود که در ندهای غیبی بر دوش نهاده شده بود. گزینه‌های ۲ و ۴ پیامد تلاش‌های سقراط بشمار می‌رود. (درس ۵)

۸۷. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۳ آدمی را به این امر دعوت می‌کند که عادت‌های پیشین و آنچه را تاکنون تقوا می‌نامیده است کنار گذارد و از نگاه و دریچه نو به دین و خدا بنگرد و از قید و بندهای کهنه رها گردد.

در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ بیشتر آدمی را به پیروی از پیر و پیشوا دعوت کرده که بیشتر در طریق عرفان صورت می‌پذیرد. (درس ۳)

۸۸. گزینه ۲ درست است.

زیرا امکان شناخت همانند مفهوم شناخت، نیازمند اثبات نیست و امری بدیهی است. (درس ۶)

۸۹. گزینه ۱ درست است.

آنچه منجر به آن شد که معرفت شناسی یا نظریه معرفت از فلسفه استقلال یابد طرح پرسش‌های جدید و ظهور دیدگاه‌های مختلف بود. (درس ۶)

۹۰. گزینه ۳ درست است.

سقراط می‌گوید کاوش و جست‌وجوی من برای شناخت کسانی که ادعای دانشمند بودن می‌کنند و جداکردن آن‌ها از دانشمندان حقیقی، سبب شده بود که گروه بزرگی به غلط مرا دانا پندارند. (درس ۵)

روان‌شناسی

۹۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه درست:

عبارت اول: رمزگردانی بزرگسالان به صورت کلی و خلاصه است. (نادرست)

عبارت دوم: رمزگردانی معنایی پایدارتر از رمزگردانی دیداری است. (نادرست)

عبارت سوم درست است. (درست) (درس ۴ - ص ۹۱ و ۹۲)

۹۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) به محاسبات ذهنی روزانه و تفکر اشاره دارد ← حافظه کاری

(ب) به دانش معنایی ذخیره شده اشاره دارد ← حافظه معنایی

(پ) نشان دهنده به خاطر آوردن یک خاطره قدیمی و طولانی مدت است ← حافظه بلندمدت

(ت) به تجربه مشخصی اشاره دارد که به یک زمان و مکان مشخص مربوط می شود ← حافظه رویدادی

نکته: درباره عبارت‌های ب و ت اگر حافظه معنایی و رویدادی در گزینه‌ها نباشد، حافظه بلندمدت می تواند انتخاب گردد.

(درس ۴ - ص ۹۵ تا ۹۸)

۹۳. گزینه ۳ درست است.

در عبارت اول علی اتفاقی که نیفتاده است را بازگو می کند ← خطای اضافه کردن

در عبارت دوم رضا بخشی از شعر را حذف می کند ← خطای حذف کردن یا فراموشی

در عبارت سوم حسین نام دوست خود را فراموش کرده است ← خطای حذف کردن یا فراموشی

(درس ۴ - ص ۹۹ و ۱۰۱)

۹۴. گزینه ۱ درست است.

- در عبارت اول علت فراموشی احسان، عدم مرور مناسب اطلاعات در زمان درست است که این عامل باعث اثرگذاری گذشت زمان بر فراموشی می شود.

- در عبارت دوم رمزگردانی و نبود توجه کافی باعث فراموشی مهسا شده است.

- عبارت سوم اشاره به پدیده نوک زبانی دارد که در آن به علت مشکلات نشانه های بازیابی، فرد اطلاعات را فراموش می کند.

- عبارت چهارم اشاره به عوامل عاطفی دارد، زیرا میثم به دلیل حالت عاطفی نامناسبی که نسبت به دوستش دارد، نام او را فراموش کرده است. (درس ۴ - ص ۹۴، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۶)

۹۵. گزینه ۳ درست است.

- یادگیری عمیق مانع اثر تداخل می شود و شرط آن این است که معانی واژگان و مطالب را نیز بفهمیم؛ بنابراین توجه به

معانی و مفاهیم علاوه بر حفظ صرف واژگان به این فن اشاره دارد.

- رسم نمودار و خلاصه نویسی ← استفاده از چند روشی حرکتی

- استفاده از واژه های متمایز و متفاوت ← تمایز بخشی

منظور از تمایز بخشی برجسته کردن تفاوت دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی است؛ بنابراین با طرح مثال بی عدالتی، مفهوم

عدالت از بی عدالتی متمایز می شود. (درس ۴ - ص ۱۰۶ تا ۱۰۸)

۹۶. گزینه ۴ درست است.

- دوباره خوانی متن به فن به خود پس دادن مربوط می شود. (نادرست)

- آزمون دادن بیشتر به تقویت مرحله بازیابی می انجامد. (نادرست)

- یادگیری با فاصله موجب کنترل اثر تداخل می شود. (نادرست)

- عبارت آخر درست است. (درست) (درس ۴ - ص ۱۰۵ تا ۱۰۸)

۹۷. گزینه ۲ درست است.

در هر سه گزینه ۱ و ۳ و ۴ دو تکلیف جداگانه به صورت همزمان انجام می شوند که انجام دادن چند تکلیف همزمان، کارآیی توجه را کاهش می دهد، ولی در گزینه ۲ فرد از حواس مختلف برای انجام یک تکلیف استفاده می کند که توجه متمرکز، بیشتر خواهد بود. (درس ۳ - ص ۸۰ و ۸۱)

۹۸. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول: ردیابی نشدن محرک غایب ← ردّ درست
عبارت دوم: ردیابی شدن محرک حاضر یا هدف ← اصابت یا تصمیم درست
عبارت سوم: ردیابی شدن محرک غایب ← هشدار کاذب
عبارت چهارم: ردیابی نشدن محرک حاضر یا هدف ← از دست دادن محرک هدف (درس ۳ - ص ۷۷)

۹۹. گزینه ۱ درست است.

برگرداندن سر به سمت گربه ← توجه
دیدن گربه توسط هر سه نفر ← احساس
فریاد زدن و عکس العمل نشان دادن ← ادراک (درس ۳ - ص ۷۰)

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

عرفان برای خود هدف گذاری کرده است پس اشاره به درگیری و انگیزتگی ذهنی دارد که عامل ایجاد تمرکز و مانع خوگیری است. سعید دچار یکنواختی و ثبات نسبی شده است که مانع تمرکز و عامل ایجاد خوگیری است؛ پس خوگیری سعید بیشتر از عرفان است.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱) سعید دچار خوگیری شده است ولی عرفان مانع خوگیری شده است.
- ۲) تمرکز عرفان بیشتر از سعید است.
- ۳) عرفان با عوامل ایجاد تمرکز و سعید با عوامل مانع تمرکز روبه رو شده اند. (درس ۳ - ص ۷۶، ۷۷)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

برنامه ریزی مربوط به رشد شناختی است.

بررسی سایر گزینه ها:

- ۱) حسادت ← هیجان مرکب است.
 - ۳) ترس از غریبه ها ← ۷ یا ۸ ماهگی
 - ۴) محبت ← رشد هیجانی و از هیجانات ساده است.
- (درس ۲ - ص ۴۹، ۵۱)

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

چگونگی تقویت حافظه ← فراحافظه ← نوجوانی
فرمانبردار ← هفت سال دوم (۷ تا ۱۴) ← بیشتر آن در کودکی دوم قرار دارد.
بازی گروهی ← سن دبستان ← کودکی دوم
لبخند اجتماعی ← ۲ تا ۳ ماهگی ← طفولیت
(درس ۲ - ص ۴۴، ۵۱، ۵۵)

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت ها:

- الف) درست است؛ زیرا رشد سینه ها به طور اساسی در تولیدمثل نقش ندارد؛ پس جزو ویژگی ثانویه محسوب می شود. (درست)
ب) نادرست است؛ زیرا نوجوانان فایده کالا را در گروه کیفیت، ماندگاری و غیره می دانند و پردازش آن ها از نوع مفهومی است. (نادرست)
پ) به رشد شناختی اشاره دارد؛ زیرا قضاوت و واکنش نسبت به مسائل اخلاقی بیانگر رشد شناختی است. (نادرست)
(درس ۲ - ص ۵۴، ۵۵، ۶۱)

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

صورت سؤال بیانگر هدف دوم روان‌شناسی یعنی تبیین است چرا که به بیان علت و چرایی پدیده موردنظر (وسواس فکری) می‌پردازد؛ بنابراین هدف بعدی باید پیش‌بینی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هدف اول یعنی توصیف است.

(۳) هدف چهارم یعنی کنترل است.

(۴) هدف دوم یعنی تبیین است. (درس ۱ - ص ۱۴، ۱۵)

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

پژوهش دانشمندان با طرح مسئله آغاز می‌شود که گزینه ۴ یک مسئله است؛ زیرا به صورت سؤال مطرح شده است.

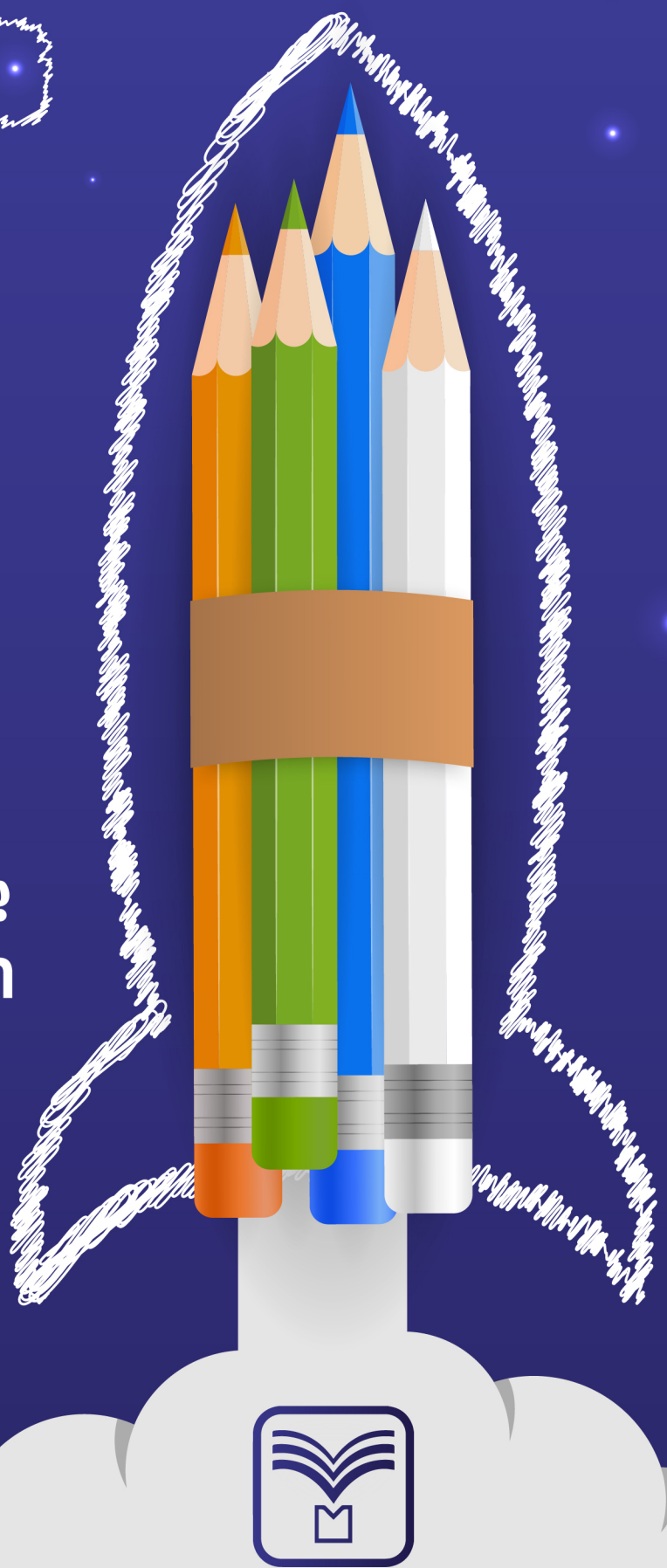
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فرضیه است. (۲) نظریه است. (۳) اصل یا قانون است.

(درس ۱ - ص ۱۲، ۱۳)

به امید ریاارتون
sanjeshine.com

درمدار
آزمونیتون

درمدار
کنکوریتون

درمدار
امتحانیتون

.....

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان بخش آموزش کشور

سانجشاینه

مجموعه فیلم‌های آموزشی
ویژه پایه‌های دهم، یازدهم، دوازدهم و داوطلبان کنکور

ریاضی - تجربی